

Embryotransfer



Dorperlammerna med sina surrogatmammor mår fint i vårsolen på Boda Farm.



Både vit huvade och svarthuvade Dorpers importerades från Kanada.

De första embryolammerna är födda

De första lammerna i Sverige tillkomna efter embryoöverföring föddes i början av juni på Ina Erikssons gård nära Sala. Förlossningarna, med ca 70 levande födda, har gått normalt med få komplikationer.

Fårskötsel berättade senast i nr 2/10 om Ina Erikssons arbete för att få in sina favoritras sydafrikansk Dorper och Vit Dorper i Sverige. Hon fick dispens från Jordbruksverket att importera och överföra embryon (förfarandet är inte tillåtet här på grund av att det kräver ett kirurgiskt ingrepp på tackan), och i vintras kom ett veterinärlag över från Kanada och genomförde proceduren. Totalt överfördes 121 embryon till 61 mottagartackor och nu har alltså ca 70 lamm fötts (60/40 procent bagg-/tacklamm), ett dräktighetsresultat på ca 60 procent.

- Allt har gått bra, som det brukar, berättar Ina. De komplikationer som inträffat har inte avvikit från det "normala". Jag behövde hjälpa tre tackor på grund av fellägen men förlorade inte

något lamm på grund av detta. Födelsevikterna låg mellan 3,5 och 4,5 kg. Surrogatmödrarna, Finull-/Dorsetkorsningar, har skött sig exemplariskt. De var alla utvalda utifrån sundhet och goda modersegenskaper och har tidigare lammat flera gånger.

Lammerna är nu ute på bete och växer och frodas. Dock är Inas gård tills vidare försatt i karantän på grund av oklarheter i tolkningen av den i Sverige striktare tillämpningen av smittskyddsreglerna avseende scrapie, de sk tilläggsgarantierna.

Dispensprojektet, dvs själva embryoöverföringarna, har utvärderats av Jordbruksverket.

Kristina Räf
kristina.raf@telia.com
Foto: Ina Eriksson

Inga effekter av anmälningarna hitintills

Embryotransferprojektet vid Boda farm orsakade turbulens i media under våren. Ina Eriksson ansåg sig så förtalad av vissa media att hon anmälde dem till Pressens Opinionsnämnd och Granskningsnämnden för Radio och TV.

PO har svarat att "Ingegerd Eriksson inte tillfogats någon oförsvarlig publicitetsskada" och att ärendet "därför inte medför någon ytterligare åtgärd".

Inas anmälan till Granskningsnämnden för Radio och TV gällande att Malin Olofsson och Svenska Dagbladet brutit mot de pressetiska reglerna, har inte resulterat i något svar ännu.

Einar de Wit

Embryotransfer

Jordbruksverkets slutsatser efter embryotransfern på Boda Farm

Jordbruksverket hade en observatör på plats under embryotransfern vid Boda Farm. Nu har man utvärderat dispensen. Detta är ett utdrag ur utvärderingen.

Enligt 10 § djurskyddslagen (1988:534) är det förbjudet att göra operativa ingrepp på djur i andra fall än när det är befogat av veterinärmedicinska skäl.

Jordbruksverket anser att det är ett veterinärmedicinskt skäl att embryo kan importeras istället för livdjur, och att smittskyddet därigenom väsentligt kan ökas. Ett ytterligare skäl är att låga transporter av livdjur kan undvikas.

På grund av att livmoderhalsen (cervix) på får inte öppnar sig på samma sätt

som hos t.ex. nötkreatur, är det mycket svårt att utföra embryotransfer vaginalt på får. Metoder som innefattar hormonbehandlingar och särskilt spekulum har testats, men behöver utvecklas ytterligare. Om embryotransfer på får kan motiveras, är det därför Jordbruksverkets bedömning är ett operativt ingrepp är befogat.

En absolut förutsättning är att embryotransfer genom laparoskopi sker på ett djurskyddsmässigt acceptabelt sätt. För att uppnå detta krävs att ingreppet sker på sövt och bedövat djur, att operationen är så lite invasiv som möjligt och att hanteringen överlag sker på ett lugnt sätt. I det aktuella dispensbeslutet har villkoren ställts i syfte att säkerställa ett acceptabelt djurskydd.

Jordbruksverket anser, utifrån de observationer som rapporterats från genomförd embryotransfer 21-22 januari, att det är möjligt att utföra kirurgisk embryotransfer på får under djurskyddsmässiga former. De farhågor som har framförts från allmänheten har kunnat bemötas med saklig information.

Det är inte i nuläget aktuellt att göra förändringar i aktuell lagstiftning för att generellt tillåta embryotransfer på får genom laparoskopi. I första hand anser Jordbruksverket att det är önskvärt att metoder för embryotransfer vaginalt utvecklas och används.

Källa Jordbruksverket